

ВПЛИВ КОРОНАВІРУСНОЇ ІНФЕКЦІЇ COVID-19 І ПАДІННЯ ЦІН НА НАФТУ НА УКРАЇНСЬКУ І СВІТОВУ ЕКОНОМІКУ У 2020 РОЦІ

Гаврись М.О., Гаврись О.М.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

Світ стрімко наближається до нової економічної кризи, наслідки якої, у кращому випадку, будуть на рівні кризи 2008 року, а у гіршому – значно перевершать їх. Вкотре, період економічного зростання у більшості країн призводить до «перегріву» ринків, що має закінчитися стрімким їх падінням і початком чергового економічного циклу. У 2020 році тригерами цих подій стають коронавірус COVID-19, до якого у березні додалося стрімке падіння цін на нафту. Причинами останнього стали як провал перемовин картелю ОПЕК+, викликаний спробою РФ (очевидно, невдалою) нав'язати цінову війну і витіснити з ринку американські фірми, що займаються видобутком сланцевої нафти, і, власне, членів ОПЕК, перш за все, Саудівську Аравію, так і COVID-19, який, у зв'язку з карантинном, викликав суттєве зниження ділової активності спочатку у Китаї та інших країнах південно-східної Азії, а потім і у Європі, США і усьому світі. Наслідком цього, у тому числі, стало суттєве зниження попиту на нафту і падіння цін. Вже зараз фондові ринки США стикнулися з найбільшим зниженням основних індексів з 1987 року [1]. Так, з 10 лютого до 12 березня 2020 р. індекс Dow Jones впав на 28%, з 29348 до 21200 пунктів [2]. Те ж стосується і індексу S&P 500, який впав з 3386 до 2480 пунктів, на 27% [3]. Навіть незважаючи на традиційний «відскок», що відбувся наступного дня, втрати інвесторів тільки в США вже сьогодні вимірюються трильйонами доларів. Втрати Китаю від самого лише COVID-19 можна оцінювати мінімум у 1 трильйон доларів, і це не рахуючи прийдешньої економічної кризи. Очевидно, що і Європа не уникне втрат, а їх масштаби будуть порівняними із втратами США та Китаю. І це може бути ще не кінець, оскільки світова пандемія COVID-19 тільки починається, і узяти її під контроль вдасться не раніше початку літа.

Україна на цьому фоні поки що виглядає своєрідним острівцем спокою з мінімальною кількістю випадків COVID-19 і активним реагуванням уряду на загрози, хоча обмеження у вигляді карантину і заборони міжнародних сполучень дійшли вже і до нас. Втім, як свідчить світова практика, повністю уникнути епідемії нам навряд чи вдасться. У кращому випадку, ми зможемо відтягнути її початок до того часу, коли з'явиться досвід та ефективні засоби боротьби з нею. Водночас, в Україні з'являються і нові можливості. Ми імпортуємо до 86% нафти і нафтопродуктів і зниження цін на них покращить платіжний баланс, а ціни на продовольство, провідним виробником якого ми є, зараз стрімко зростають.

Література:

1. Mark DeCambre. Where does the stock market go from here after the worst drop since 1987? [Електронний ресурс]: MarketWatch – Режим доступу: <https://www.marketwatch.com/story/where-does-the-stock-market-go-from-here-after-the-worst-drop-since-1987-heres-what-the-analyst-who-called-the-2018-rout-says-2020-03-13>
2. Dow Jones Industrial Average. [Електронний ресурс]: MarketWatch – Режим доступу: <https://www.marketwatch.com/investing/index/djia/charts>
3. S&P 500 Index. [Електронний ресурс]: MarketWatch – Режим доступу: <https://www.marketwatch.com/investing/index/spx/charts>